

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 7950
IEȘIRE	
Ziua 29	Luna 12 An 2025

EXPUNERE DE MOTIVE

Simbol al spiritualității naționale, for național suprem de consacrare a valorilor intelectuale și organismul cel mai important de cercetare științifică și de creație artistică, Academia Română și-a înscris între obiectivele sale primordiale: realizarea unor lucrări de mare însemnătate pentru cultura și știința românească, în cadrul unor programe coerente și vizionare, propunându-și, totodată, să se manifeste activ în societatea românească prin acțiuni culturale și științifice cu impact major pentru dezvoltarea țării.

De asemenea, la nivel patrimonial, noua etapă de dezvoltare a Academiei Române are în vedere acțiuni de punere în valoare a patrimoniului cultural și a clădirilor de patrimoniu, precum și acțiuni de eficientizare a exploatării terenurilor agricole și silvice aflate în proprietatea Academiei Române. Informatizarea și reorganizarea tuturor activităților, responsabilizarea superioară a personalului din aparatul central și optimizarea structural-funcțională a entităților din subordinea Academiei Române reprezintă, în egală măsură, obiective importante ale conducerii în această etapă de dezvoltare.

Având în vedere aceste obiective importante de atins pentru împlinirea misiunii Academiei Române, se justifică asigurarea unui cadru legal adaptat aspirațiilor și noilor circumstanțe în care se dezvoltă azi societatea românească. Astfel, se impune adecvarea, actualizarea și perfecționarea din punct de vedere tehnic legislativ, dar și de fond a cadrului legal sub auspiciile căruia se derulează activitatea Academiei Române pentru a garanta: 1. dezvoltarea instituțională; 2. cercetarea științifică de cel mai înalt nivel; 3. intensificarea cooperării naționale și internaționale; 4. intensificarea eforturilor de patrimoniu; 5. realizarea unor proiecte de investiții necesare; 6. o mai vizibilă implicare în viața societății; 7. stimularea performanței tinerei generații.

În context, nu trebuie omisă din vedere nici recenta înnoire a cadrului legal al statutului personalului de cercetare, dezvoltare și inovare, al standardelor naționale în materie de cercetare, al regimului de integrare voluntară a organizațiilor de cercetare, dezvoltare și inovare din România în spațiul european de cercetare, al normelor privind evaluarea performanței activității de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică a organizațiilor de cercetare, precum și al altor reglementări legale ori infralegale recente, a căror elaborare sau implementare la nivelul Academiei Române presupune o structură legală fundamentală pentru organizarea și funcționarea Academiei Române, adecvată cerințelor și așteptărilor sociale.

Proiectul legislativ își propune o serie de clarificări ori reformulări de norme, pentru asigurarea unui spor de rigoare și înțelegere a conținutului normativ al acestora. Tot astfel, se propune armonizarea diferitelor texte de lege între ele sau cu texte din alte acte normative cu care se corelează pentru integrarea coerentă a noilor dispoziții în unitatea de ansamblu a actului normativ însuși, dar și a tabloului normativ general cu care interferează, obținând o succesiune logică a soluțiilor legislative preconizate și o armonie interioară a actului normativ. Se propun și adaptări ale unor temenii, expresii și denumiri, astfel încât acestea să corespundă realității sau să se înglobeze sistematic într-o viziune mai largă a legiuitorului.

De asemenea, propunerea legislativă vizează și integrarea unor norme de principiu, care să asigure bazele unei consolidări și intensificări a cooperării și colaborării interinstituționale în domeniul educației, cercetării științifice și culturii. În plus, sunt aduse elemente de conținut care pot susține desfășurarea de

activități economice de către Academia Română și unitățile din subordine în acord cu dinamica și necesitățile vieții practice și cu nevoia ca cercetarea fundamentală să devină un suport prețios pentru activitatea practică.

În vederea asigurării suportului formal, legal de realizare a obiectivelor Academiei Române în domeniul cercetării, proiectul preconizează posibilitatea de înființare de noi filiale.

O serie de alte propuneri prevăd o actualizare a cuantumului indemnizațiilor membrilor Academiei Române, în acord cu schimbările din societate, față de care Academia Română nu poate fi izolată, astfel încât realizarea obiectivelor instituționale propuse să răspundă și unei adecvate recunoașteri și prețuirii a capitalului uman intelectual dedicat misiunii sale nobile. Academia Română trebuie să fie recunoscută și sub aspect material drept forul care reunește pe cele mai importante personalități ale științei și culturii.

Necesitatea supleței în reglementarea alegerilor pentru funcțiile de conducere, în scopul asigurării continuității activităților și proiectelor de cercetare și în scopul unei adaptabilități la condițiile reale biologice și sociale și a unei necesare flexibilități în managementul instituțional, reprezintă o altă modificare preconizată.

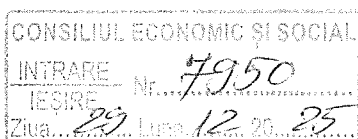
În plus, pentru a da pe deplin expresie autonomiei instituționale ce guvernează Academia Română, sunt propuse câteva modificări care să pună în acord legea proprie cu celelalte reglementări legale în vigoare și garantarea independenței și, în consecință, responsabilizarea managementului instituțional în ceea ce privește statul de funcții, structura posturilor pe compartimente și numărul de personal atât din cadrul aparatului propriu al Academiei Române, cât și din cadrul unităților din subordinea Academiei Române. Se mai propune ca reglementarea de principiu privind salarizarea personalului din cadrul aparatului propriu al Academiei Române, cât și din cadrul unităților din subordinea Academiei Române să fie corelată cu reglementările din domeniul salarizării aplicabile personalului plătit din fonduri publice. Referitor la necesitatea suplimentării numărului de posturi pentru aparatul propriu de lucru, propunerea legislativă aduce în prim plan subdimensionarea schemei în privința anumitor categorii profesionale a căror contribuție și aptitudini intelectuale sunt apreciate esențiale în raport de actualele obiective și atribuții, de complexitatea, diversitatea și volumul de activități în continuă creștere. Ramificarea, diversificarea și profilarea tot mai accentuată a cunoștințelor, expertizelor și perfecționărilor profesionale impun o ajustare corespunzătoare a structurii instituționale la nevoile și cerințele cu care Academia Română se confruntă pentru a putea face față dinamicii, schimbărilor, vitalității și rapidității proceselor de politici publice, sociale și umane.

Prin această propunere legislativă, de modificare și completare a „Legii privind organizarea și funcționarea Academiei Române”, se urmărește recunoașterea rolului Academiei Române ca fiind cea mai importantă instituție academică din țară, cu atribuții esențiale în angrenajul sistemului de cercetare fundamentală și aplicativă, în vederea creării condițiilor optime pentru susținerea dezvoltării și multiplicării activităților sale, în beneficiul amplificării continue a nivelului de cercetare din România, în acord și cu cerințele cercetării din spațiul european și internațional.

Daniel Furdin

Adolf G. G. G. G.

Titus G. G. G.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 752/2001
privind organizarea și funcționarea Academiei Române

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic - Legea nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române, republicată, cu modificările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 299 din 7 mai 2009, se modifică și completează după cum urmează:

- 1. La articolul 1, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**
„(1) Academia Română este cel mai înalt for național de consacrare științifică în domeniul cercetării, educației și culturii care reunește personalități din țară și din străinătate.”.
- 2. La articolul 1, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:**
„(3) Academia Română este instituție de interes public național, autonomă, cu personalitate juridică de drept public, având ca obiect cercetarea în domeniile fundamentale ale științei, educației și culturii”
- 3. La articolul 3, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**
„(1) Academia Română este organizată pe domenii fundamentale ale științei și culturii structurate în secții de specialitate.”.
- 4. La articolul 3, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**
„(2) Atribuțiile, organizarea și funcționarea secțiilor de specialitate se stabilesc prin Statutul Academiei Române.”.
- 5. La articolul 3, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:**
„(6) Institutele de cercetare științifică pot să încheie, în nume propriu, contracte de cercetare științifică cu persoane juridice, fondurile obținute rămânând în întregime la dispoziția lor.”.
- 6. La articolul 4, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**
„(2) Se restituie, în condițiile legii, în patrimoniul Academiei Române, bunurile mobile și imobile de care aceasta a fost deposedată în mod abuziv, cu sau fără titlu, în mod direct, prin excepție de la prevederile art. 361 din O.U.G nr. 57/2019 privind Codul administrativ.”
- 7. La articolul 4, alineatul (9) se modifică și va avea următorul cuprins:**
„(9) Patrimoniul privat al Academiei Române, format din imobile - terenuri agricole și silvice, precum și terenuri intravilane și clădiri, este administrat de Fundația „Patrimoniu” a Academiei Române, conform statutelor acestora.”.

8. La articolul 4, alineatul (16) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(16) Administrarea și gestionarea de către Fundația „Patrimoniu” a bunurilor imobile proprietate privată a Academiei Române se realizează, în mod autonom, potrivit regulilor care guvernează funcționarea persoanelor juridice de drept privat, în scopurile stabilite de Academia Română și, după caz, pe baza clauzelor actelor de donație/testamente.”.

9. La articolul 6, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Academia Română are membri titulari, membri corespondenți și membri de onoare din țară și străinătate.”.

10. La articolul 6, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Numărul maxim de membri titulari și de membri corespondenți este de 181, iar numărul maxim al membrilor de onoare din țară și din străinătate este de 135, din care cel mult 50 din țară.”.

11. Art. 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(1) Academia Română îndeplinește următoarele atribuții:

- a) promovează știința, educația și cultura;
- b) cultivă și promovează limba și literatura română și stabilește regulile ortografice și morfologice;
- d) organizează manifestări științifice și activități de formare profesională, precum și programe doctorale și postdoctorale;
- f) editează opere de valoare și publicații periodice; sprijină din fonduri proprii tipărirea și promovarea lucrărilor științifice prin Editura Academiei Române;
- g) acordă diplome, distincții și premii pentru contribuții de excepție;
- i) colaborează cu ministerele de resort;
- k) coordonează activitatea instituțiilor Academia di Romania din Roma, a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția și a altor institute și centre românești din străinătate. Directorul Academie din Romania din Roma și al Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția sunt numiți la propunerea președintelui Academiei Române.”

17. La articolul 8, alineatul (1), litera k) se modifică și va avea următorul cuprins:

„k) coordonează activitatea instituțiilor Academia di Romania din Roma, a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția și a altor institute și centre românești din străinătate. Directorul Accademia di Romania din Roma și al Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția sunt numiți la propunerea președintelui Academiei Române;”.

18. La articolul 9, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Finanțarea activității Academiei Române și a unităților din subordine se asigură, pe bază de programe proprii aprobate de adunarea generală a Academiei Române, de la bugetul de stat, la care se pot adăuga venituri proprii”.

19. La articolul 9, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Academia Română și unitățile din subordine pot realiza venituri proprii prin activități de cercetare contractată, studii, expertize, consultanță, valorificarea rezultatelor cercetării și alte activități specifice, conform legii.”

20. La articolul 10, după alineatul 9 se introduce un nou alineat, respectiv alineatul (10) cu următorul cuprins:

„(10) Plata indemnizației încetează începând cu luna următoare celei în care a intervenit decesul.”

21. La articolul 11, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În subordinea Academiei Române funcționează, ca unități cu personalitate juridică:

- a) filialele Academiei Române;
- b) Biblioteca Academiei Române;
- c) Editura Academiei Române;
- d) Casa Oamenilor de Știință;
- e) Revista „Academica”;
- f) Spitalul Universitar de Urgență Elias, cu sediul în București, bd. Mărăști nr. 17, sectorul 1;
- g) Centrul Medical de Diagnostic, Tratament Ambulatoriu și Medicină Preventivă - București, cu sediul în str. Washington nr. 8 - 10, sectorul 1, București.”
- h) Alte instituții înființate conform legii și statutului”.

22. La articolul 11, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Organizarea și funcționarea unităților prevăzute la alin. (1) lit. a) – e) se stabilesc prin statut.”

23. La articolul 11, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Academia Română poate înființa filiale în țară și în străinătate.”

24. La articolul 15, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Prezidiul Academiei Române este format din președintele, vicepreședinții, secretarul general al Academiei Române, președinții secțiilor de specialitate și președinții filialelor.”

25. La articolul 15, după alineatul 1 se introduce un nou alineat, respectiv alineatul (1¹), cu următorul conținut:

„(1¹) Președintele, vicepreședinții și președinții filialelor sunt aleși din rândul membrilor titulari, care au vârsta maximă de 75 de ani, la data depunerii candidaturii.”

26. La articolul 15, după alineatul 1 se introduce un nou alineat, respectiv alineatul (1²), cu următorul conținut:

„(1²) Președinții secțiilor de specialitate sunt aleși din rândul membrilor titulari.”

27. La articolul 15, după alineatul 1 se introduce un nou alineat, respectiv alineatul (1³), cu următorul conținut:

„(1³) Secretarul general este ales din rândul membrilor titulari sau al membrilor corespondenți, care au vârsta maximă de 75 de ani, la data depunerii candidaturii.”

28. La articolul 15, după alineatul 1 se introduce un nou alineat, respectiv alineatul (1⁴), cu următorul conținut:

„(1⁴) În situații excepționale, Prezidiul poate numi, prin delegație pentru maximum un an, un membru corespondent în funcția de președinte de secție sau filială.”.

29. La articolul 16, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Președintele Academiei Române este ales de adunarea generală. Mandatul președintelui este de 5 ani.”

30. La articolul 20, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Statul de funcții, structura posturilor pe compartimente și numărul de personal ale aparatului de lucru propriu al Academiei Române se aprobă de către președintele Academiei Române, la propunerea secretarului general, în conformitate cu reglementările legale în vigoare.”.

31. La articolul 20, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Salarizarea personalului din aparatul de lucru propriu al Academiei Române se face în conformitate cu legislația privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.”.

32. La articolul 21, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Statul de funcții, structura posturilor pe compartimente și numărul de personal ale unităților din subordinea Academiei Române se aprobă de președintele Academiei Române, la propunerea secretarului general.”.

33. La articolul 21, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Salarizarea personalului din unitățile din subordinea Academiei Române se face în conformitate cu legislația privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.”.

34. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

„Academia Română are drept de supraveghere și de control, conform Statutelor și „Actului de fundațiune”, asupra fundației testamentare „Fundația Familiei Menachem H. Elias”, cu sediul în București, str. Georges Clemenceau nr. 1, sectorul 1.”.

35. După articolul 24, se introduce art. 24¹, care va avea următorul cuprins:

„Academia Română, prin Biroul Prezidiului, are drept de coordonare și de control asupra activității Fundației Patrimoniu, cu referire la îndeplinirea prevederilor din statutul acesteia.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

SORIN GRINDEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI

MIRCEA ABRUDEAN

INIȚIATORI

Nr. Crt	Nume - Prenume	Grup Parlamentar	Semnătura
	Daniel Tene din	PMR	
	Petricea Rux	AUR	
	Andrei Stălan	AUR	
	Sandu Diorica	PSD	
	Circan Ioanita	PSD	
	Chelbăcuș Florela	PSD	
	MĂRGĂRIT MARIUS	PSD	
	Jamoilă Ion	PSD	
	Bălsan Gheorghe	PSD	
	AKET VARD	MINO	
	PETREȚII NICOLAE	MIH	
	Laurențiu Plăce	AUR	